

Kościół pw. św. Urszuli

Remiza strażacka

fundacja aktywni razem

Publiczne Gimnazjum im. Piotra Tylickiego w Kowalu

Park Kazimierza Wielkiego

Park

Kontakt:
URZĄD MIASTA W KOWALU
ul. Piwna 24, 87-820 Kowal
tel. (54) 284 12 55, fax: (54) 284 22 31
www.kowal.eu
e-mail: kowal@kowal.eu

Wydawca: Fundacja AKTYWNI RAZEM,
e-mail: aktywni.razem@wp.pl

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Publikacja dofinansowana ze środków
Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013

Miasto
KOWAL

WEEKEND W KOWALU

Kowal to małe miasto w centrum Polski, położone na Kujawach, w sąsiedztwie lasów i jezior Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Znajduje się na południowym wschodzie Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w odległości 15 km na południe od Włocławka, przy skrzyżowaniu międzynarodowej trasy E-75 (droga krajowa nr 1 Gdańsk – Łódź – Cieszyń) z drogą wojewódzką nr 265 (Inowrocław – Gostynin – Warszawa). Zajmuje powierzchnię 4,7 km² i jest zamieszkałe przez 3500 osób. Ponad 20% liczby ludności miasta to nowi mieszkańcy Kowala, którzy wybudowali nowe domy jednorodzinne. Powstało ich w ostatnim czasie ponad 200, a nowych wciąż przybywa na nowym osiedlu mieszkaniowym „Na Górze”.

Z zachowanych dokumentów historycznych wynika, że Kowal istniał już przed 1185 r. Mieszkańcy Kowala są dumni z faktu, że w mieście narodził się w 1310 r. król Kazimierz. Był on jedynym polskim monarchą, który otrzymał przydomek „Wielki”. To on nadał prawa miejskie magdeburskie i ufortyfikował zamek. Nadał on również mieszkańcom Kowala prawa własności do pobliskiego lasu, które do tej pory stanowią własność Wspólnoty Leśnej Rolników Miasta Kowala. W 1519 roku nadaniem Zygmunta Starego miasto otrzymało prawo chełmińskie. Kowal był wówczas siedzibą starosty grodzkiego, który sprawował władzę administracyjną i sądowniczą w powiecie kowalskim. Chlubą Kowala jest nowo powstały, wykonany z granitu pomnik króla Kazimierza Wielkiego mieszczący się w założonym od podstaw parku noszącym Jego imię. Pomnik powstał z okazji jubileuszu 700. urodzin w Kowalu naszego największego Rodaka – króla Kazimierza Wielkiego. 30 kwietnia 2010 r., a więc dokładnie w rocznicę urodzin króla, odbyły się w Kowalu ogólnopolskie uroczystości pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Lecha Kaczyńskiego. Pomnik Kazimierza Wielkiego w Kowalu liczy 7 m wysokości z czego 4,5 m to postać króla dzierżącego w jednej ręce miecz, w drugiej zaś wójt dokumentów – jest to jak dotąd największy pomnik w Polsce wykonany z jednej bryły granitu, która ważyła 40 ton. Obecnie postać Króla waży 17 ton. Inicjatorem i pomysłodawcą budowy pomnika był Burmistrz Kowala Eugeniusz Gołembiewski, przy dużym wsparciu Rada Miasta Kowala, która podjęła uchwałę w dniu 1 października 2007 r. w sprawie budowy pomnika króla Kazimierza Wielkiego w Kowalu. Natomiast samą budową pomnika zajął się komitet budowy pomnika króla Kazimierza Wielkiego w Kowalu, który zrzęcał mieszkańców i przyjaciół miasta, wszystkie organizacje społeczne, kulturowe, zakłady pracy, szkoły i instytucje publiczne.

W Kowalu mieści się Dom Pomocy Społecznej oddany do użytku w 1997 roku staraniem Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej i samorządu miejskiego. Dom ten, będący obecnie placówką powiatową, jest drugą placówką w Polsce,

która specjalizuje się w opiece nad chorymi na stwardnienie rozsiane. Dysponuje 86 miejscami, w 45 nowoczesnie wyposażonych pokojach, przystosowanych dla osób niepełnosprawnych. 20 miejsc przeznaczono dla uczestników turnusów rehabilitacyjnych. Dom wyposażony jest w wysokiej klasy sprzęt rehabilitacyjny i świadczy ogólnodostępne usługi, m.in. w zakresie: kinezyterapii, masaży, wodolecznictwa,

Miasto z lotu ptaka

elektrolecznictwa, magnetoterapii, inhalacji, światłolecznictwa, gimnastyki korekcyjnej i manualnej. Od 2005 r. przy Domu Pomocy Społecznej funkcjonuje także Środowiskowy Dom Samopomocy, do którego uczęszcza na zajęcia 30 osób niepełnosprawnych, mieszkańców Kowala i okolic.

Z wizerunkiem Kowala nierozzerwalnie związany jest także kościół parafialny pw. św. Urszuli, którego początki sięgają XIV wieku. W ciągu ostatnich kilkunastu lat świątynia została gruntownie odnowiona poprzez: nowe pokrycie dachu i wieży kościelnej, nowe tynki, odrestaurowanie plebani, wybudowanie w 1995 roku dzwonnicy, na której zamontowano trzy dzwony, w tym jeden nowy, noszący imię Jana Pawła II.

Kowal szczeni się integrującymi społeczność lokalną organizacjami, a do najważniejszych i najbardziej aktywnych należą:

- Miejska Ochotnicza Straż Pożarna powstała w 1902 roku, posiadająca własną orkiestrę od 1908 roku; OSP w Kowalu w 1995 roku została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Kowalscy strażacy chlubią się uzyskaniem w 2005 roku mistrzostwem województwa kujawsko-pomorskiego w sportach pożarniczych.
- Stowarzyszenie MGKS Kujawiak – dzięki, któremu piłkę nożną w Kowalu uprawia około 100 młodych zawodników miasta i gminy w ramach 4 drużyn w różnych kategoriach wiekowych. Drużyna seniorów po uzyskaniu w 2007 roku awansie uczestniczy w rozgrywkach IV ligi, co jest jednym z największych osiągnięć w 50-letniej historii.
- Kółko Rolnicze funkcjonujące aktywnie na rzecz swoich członków od okresu międzywojennego.
- Koło Gospodyń Wiejskich założone w 1955 roku.

- Koło PCK istniejące od 1945 roku.
- Związek Kombatantów RP;
- Związek Emerytów i Rencistów;
- Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – osiągający sukcesy krajowe i zagraniczne.

Dla kultury miasta ważną jest działalność Towarzystwa Miłośników Kowala i Okolic im. Kazimierza Wielkiego. Życie kulturalne skupia się wokół zmodernizowanej w 2005 r. biblioteki miejskiej, szkół, DPS-ów w ramach, którego funkcjonują grupy teatralne: Szok i Niepokorni, a przede wszystkim wokół reżyzy MOSP, która pełni funkcję domu ludowego. Odbywają się w niej: występy artystyczne, publiczne zebrania, najważniejsze uroczystości miejskie i rodzinne, a także tradycyjne bale sylwestrowe i dobroczynne. Herb, flaga, hejnał, a także hymn Kowala, do którego słowa napisali: Jan Nowicki i Poetka Marzenna Lewandowska, a muzykę skomponował i podarował mieszkańcom Kowala Jan Kanty Pawluśkiewicz – to symbole oraz integralna część wizerunku rodzinnego miasta króla Kazimierza Wielkiego.

Agroturystyka i baza noclegowa:

- Stajnia w zielonym gaju – jazda konna, dom całoroczny dla 10 osób, przy lesie, nad brzegiem jeziora, wędkowanie, grillowanie, grzybobranie, Krzewent 48, tel.: (54) 284 16 41
- Hotel Restauracja Podgrodzie, Przydatki Gołaszewskie 3A, tel./fax.: (54) 284 25 01 kom.: 603 373 283, www.podgrodzie.com.pl
- Motel „Małgosia”, Małgorzata Daczkowska, ul. Przylesie 3, 87-820 Kowal, kom.: 606 634 828
- Agrofarma, Gołaszewo 60A, tel.: (54) 274 72 22, kom.: 501 265 862, www.agrofarma.pl

Ważne adresy i telefony:

- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy, ul. Zamkowa 11, tel.: (54) 284 22 26, fax: (54) 274 11 05, e-mail: gwpk@xl.wp.pl
- Parafia pw. św. Urszuli, ul. Kazimierza Wielkiego 13, tel.: (54) 284 23 13
- Dom Pomocy Społecznej, ul. Kopernika 19, tel.: (54) 284 18 65, fax: (54) 284 18 49
- Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Matejki 8, tel.: (54) 284 22 78
- Bank Spółdzielczy w Kowalu, ul. Piłsudskiego 42, tel.: (54) 284 22 03, fax: (54) 284 22 35
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zdrowie, Wiesław Kościński, ul. Piwna 20, tel/fax: (54) 284 22 82
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej VITAMED – rehabilitacja, Paweł Jęcka, ul. Piłsudskiego 56, tel./fax: (54) 284 15 98
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Wanda Murzyńska, ul. Matejki 6, tel./fax: (54) 284 13 38